

Raadsinformatiebrief

RIB nummer 2023 114
collegevergadering d.d. 12 september 2023
programma Leefbaar Venlo
portefeuillehouder Burgemeester

ons kenmerk 72302
team RGVEWW
steller M.A. Verhoeff
telefoonnummer +31 77 2079393
e-mail m.verhoeff@venlo.nl
datum 4 september 2023
bijlage(n) 5
datum verzonden 22 SEP. 2023

Onderwerp

Eindrapport Flexibel Regionaal Interventie Team

Kennisnemen van

Het eindrapport van het regionale pilotproject Flexibel Regionaal Interventie Team (hierna te noemen: FRIT). In deze rapportage treft u de resultaten van het project en de daaraan te verbinden conclusies. Ook vragen we u kennis te nemen van de brief die wij ontvingen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hierna te noemen: SZW), meer specifiek de voorzitter van de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (hierna te noemen: LSI) en van de brief die wij als reactie daarop hebben verstuurd aan SZW/ LSI.

Aanleiding van

Kwetsbaarheid arbeidsmigranten

De uitdagingen die de groei van het aantal arbeidsmigranten in Venlo met zich meebrengt en de kwetsbaarheid van de arbeidsmigrant. Arbeidsmigranten zijn vaak sterk afhankelijk van hun werkgever en/of uitzendbureau op het gebied van werk, huisvesting en zorg. Dit kan leiden tot onwenselijke en onwettige situaties. Het tekort aan kwalitatief passende (tijdelijke) huisvesting werkt misstanden, zoals 'verkamering' en overbewoning, verder in de hand.

Verskillende initiatieven om arbeidsmigranten beter te beschermen, zoals het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten (destijds onder leiding van Emile Roemer), vragen van gemeenten en andere overheidsdiensten dat zij op korte termijn handelen en zich actief inzetten om arbeidsmigranten beter te beschermen en de positie van hen duurzaam te verbeteren.

FRIT

Binnen de LSI werd in 2021 onder de vlag van SZW een mogelijkheid aangedragen om de samenwerking in toezicht en handhaving te versterken. Met de inzet van het FRIT werd tussen 01 januari 2022 en 1 april 2023 een pilot uitgevoerd waarbij de landelijke partners (Nederlandse Arbeidsinspectie, SVB, UWV, Belastingdienst, politie en de Immigratie en Naturalisatie Dienst) in

Raadsinformatiebrief

samenwerking met de gemeenten van Noord-Limburg risicovolle werkgevers, uitzendbureaus en huisvesters van internationale werknemers in kaart brachten, een gezamenlijke aanpak formuleerden en meerdere, elkaar versterkende, interventies (repressief en preventief) uitvoerden. Het ging om een gecoördineerde aanpak voor handhaving door het delen en analyseren van informatie rondom risico's en nalevingstekorten en de inzet van een interventieteam.

De rol van projectverantwoordelijke werd belegd bij de Nederlandse Arbeidsinspectie (hierna te noemen: NLA). De samenwerking vond plaats onder de vlag van het convenant van de LSI: 'Samenwerkingsovereenkomst voor Interventieteams 2017'. Op 29 maart 2022 besloot het college van B&W tot deelname aan de pilot FRIT. Venlo is reeds in december 2020 toegetreden tot het LSI-convenant.

Kernboodschap

Ontbreken wettelijke grondslag

Nog vóór de start van de pilot werd door de Privacy Officer (hierna te noemen: PO) en de Functionaris Gegevensbescherming (hierna te noemen: FG) gesignaleerd dat voor een actieve deelname aan het project geen wettelijke grondslag bestaat en dat daardoor in strijd met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna te noemen AVG) zou worden gehandeld. Het college heeft vervolgens een afweging gemaakt tussen het grondrecht op menselijke waardigheid en het grondrecht op het beschermen van persoonsgegevens. Beide grondrechten zijn in de ogen van het college beschermenswaardig en moeten gerespecteerd worden. Het grondrecht op menselijke waardigheid heeft in dit geval zwaarder gewogen. Daarmee wordt nadrukkelijk het signaal afgeven dat uitbuiting en misbruik van medemensen niet worden geaccepteerd.

Resultaten

De resultaten van de pilot en de daaruit voortvloeiende conclusies en aanbevelingen zijn opgenomen in het eindrapport FRIT. Helaas is het te vroeg voor een volledig beeld van de resultaten, maar verondersteld kan worden dat de LSI-werkwijze heeft geholpen bij het ontwikkelen van een werkend instrumentarium. De wijze van integraal samenwerken op dit specifieke thema komt de kennisdeling en daarmee het inzicht in de samenhang van de problematiek sterk ten goede. Er zijn risicovolle situaties in beeld gebracht en meerdere, elkaar versterkende interventies uitgevoerd. Echter, de duur van de pilot is niet lang genoeg geweest om aan te kunnen geven wat concrete resultaten waren. In het rapport staan enkele foto's van bij controles aangetroffen leefomstandigheden.

In Venlo zijn meerdere uitzendbureaus in beeld geweest. Er zijn handhavingstrajecten gestart in casussen waar arbeidsmigranten uitgebuit werden in de ruimste zin van het woord. Misstanden die tijdens controles zijn geconstateerd zijn onder meer:

- Huisvesting in kleine kamers zonder ramen en huisvesting in een garage;
- Niet voldoen aan wettelijk minimumloon;
- ID-bewijzen in handen van werkgever;
- Geen loonstroken en/of huurcontract;

Raadsinformatiebrief

- Ernstige schimmelvorming in woning;
- Arbeidsmigranten niet ingeschreven (BRP noch RNI);
- Huur die van salaris ingehouden wordt terwijl bedrijf niet SNF-gecertificeerd is.

SZW heeft laten weten dat aanbevelingen zoals opgenomen in het eindrapport separaat met een oplegnotitie aan de deelnemende partners zullen worden geadresseerd. Deze oplegnotitie is ten tijde van het schrijven van deze RIB nog niet ontvangen. Overigens zijn veel van de aanbevelingen gericht aan gemeenten al verwerkt in de Venlose manier van werken. Zie onder andere RIB 2023-65¹ over internationale werknemers. Andere punten zijn op dit moment niet relevant of zien we niet verankerd in beleid van gemeente Venlo.

Zienswijze eindrapport

Een conceptversie van het eindrapport FRIT leidde bij ons tot vragen. Een aantal aanbevelingen zag niet op de pilot FRIT en de door onze PO en FG geconstateerde omissie in wetgeving ontbrak. Daarnaast was het conceptrapport niet prettig leesbaar door de gekozen opbouw en maakt de hoeveelheid aan operationele informatie het lastig om de opbrengsten van de pilot scherp te kunnen duiden. Mede gelet op de huidige politieke gevoeligheid rondom de LSI-projecten² achtte het college het noodzakelijk om zorgvuldig te reageren op het concepteindrapport. De zienswijze van het college werd per brief verzonden aan de voorzitter van de LSI en is als bijlage bij deze RIB gevoegd.

Uit het later ontvangen definitieve eindrapport³ en uit een reactie (per brief) van SZW, meer specifiek de voorzitter van de LSI, op de zienswijze van het college blijkt dat een deel van de adviezen is overgenomen. Wat niet is overgenomen is de aanbeveling gericht aan SZW om onderzoek te doen naar de (juridische) (on)mogelijkheden om gegevensdeling voor de betreffende doeleinden tussen de daarvoor noodzakelijke partijen tot stand te brengen én -indien daaruit blijkt dat het nagestreefde doel niet haalbaar is binnen de huidige wettelijke kaders- te verkennen of/ in hoeverre een wetswijzigingstraject kansrijk is én, als dat het geval blijkt te zijn, de daartoe benodigde acties te ondernemen.

SZW wijst in haar brief erop dat het aan de LSI-partners gezamenlijk is om te bezien of in het FRIT-project volledig binnen de wettelijke kaders is gehandeld en dat de LSI-partijen zelf verantwoordelijk zijn voor de verantwoording van gegevensverwerkingen binnen het FRIT-project. Daaraan wordt nog toegevoegd dat het ministerie bij een evaluatie in de regel niet ingaat op organisatie specifieke verantwoordingen en dat om deze reden de aanbeveling niet is overgenomen. Tot slot wijst SZW op een dit jaar uit te voeren onderzoek op basis van casuïstiek

---

¹ B&W 11/7/23 (reg.nr. 35628)

² Recent heeft Tweede Kamerlid Pieter Omtzigt Kamervragen gesteld over de LSI. De vragen zien onder meer op de gegevensuitwisseling tussen de LSI-partners en op de wijze van selectie van risico-adressen. De afgelopen maanden zijn er herhaaldelijk persvragen bij gemeente Venlo binnengekomen over deelname aan LSI-projecten (in het bijzonder de pilot FRIT) en de advisering door de FG hierover. Ook is een verzoek in het kader van de Wet open overheid door gemeente Venlo ontvangen en inmiddels afgehandeld.

³ Het eindrapport werd op 30 juni 2023 door gemeente Venlo ontvangen en is op 7 september 2023 vastgesteld door de LSI.

Raadsinformatiebrief

uit LSI-projecten met focus op de vraag of alle waarborgen op het gebied van privacy in de praktijk toegepast worden.⁴

Wij betreuren het ten zeerste dat het eindrapport niet ingaat op het ontbreken van de wettelijke grondslag voor gemeenten om tot gegevensdeling te komen voor de FRIT-doelen.

Communicatie

Het college heeft door middel van het verzenden van een brief aan SZW/LSI een reactie gegeven op het definitieve eindrapport en de inkomende brief van SZW/LSI. Deze brief is als bijlage bij deze RIB gevoegd.

Vervolprocedure raad

Uw raad zal conform de cycli van het Integrale veiligheidsbeleid 2023-2026 worden geïnformeerd over de voortgang van de beoogde stappen op het gebied van misstanden rondom internationale werknemers.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Antoin Scholten

Bijlagen

1. Collegevoorstel eindrapport Flexibel Regionaal Interventie Team
2. Eindrapport Flexibel Regionaal Interventie Team
3. Inkomende brief ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
4. Uitgaande brief Flexibel Landelijke Stuurgroep Interventieteams
5. Zienswijze Venlo op concept eindrapport - verzonden brief aan Landelijke Stuurgroep Interventieteams

---

⁴ Uit navraag blijkt dat de Tweede Kamer over de uitkomsten van dit onderzoek ten tijde van het schrijven van deze RIB nog niet is geïnformeerd.